ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

_____ Наталія САВИЧУК

«05» травня 2025 року

ВИСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бариловича Миколи Миколайовича
«Оптимізація хірургічного лікування переломів задньої стінки кульшової западини»

що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» , за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність 14.01.21 – травматологія та ортопедія)

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від 06.05.2025_№2305 голова та рецензенти, а саме:

Голова – Іскра Наталія Іванівна, д.мед.н., проф. кафедри медицини катастроф та військово-медичної підготовки.

Рецензент: Попсуйшапка Костянтин Олексійович, д.мед.н., доцент кафедри ортопедії і травматології.

розглянувши докторську дисертацію Бариловича Миколи Миколайовича на тему: «Оптимізація хірургічного лікування переломів задньої стінки кульшової западини» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «08» грудня 2021 року (протокол № 10), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр (ортопедії і травматології; медицини катастроф та військово-медичної підготовки) Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «07» травня 2025 року (протокол № 7), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації.

Травматизація населення внаслідок розвитку технічного прогресу та, на жаль, ведення бойових дій на теренах нашої держави, викликає поширення форм пошкодження людини, які раніше зустрічалися відносно рідко. До таких пошкоджень відносяться і переломи ділянки таза, зокрема так досить рідкісна

пошкоджень відносяться і переломи ділянки таза, зокрема так досить рідкісна травма як перелом задньої стінки кульшової западини.
За даними різних авторів, переломи задньої стінки кульшової западини складають від 6 до 23 % за питомою вагою всіх переломів ділянки тазу. При чому результати надання медичної допомоги даному контингенту постраждалих не можна вважати за задовільні, що призводить до досить значної інвалідизації. Незадовільними причинами інвалідизації, як правило, є асептичний некроз голівки стегнової кістки та інтенсивно прогресуючий деформуючий артроз кульшового суглобу, які розвиваються навіть при якісному наданні медичної допомоги. Це обумовлено низкою факторів, насамперед анатомічною структурою переломів. Лише 30 % переломів задньої стінки кульшової западини мають один великий уламок, а 70 % переломи є мультифрагментарними.
За даними джерел наукової інформації, від 20-50 % постраждалих з переломом задньої стінки кульшової западини мали ще й симультанне пошкодження: краніальні, торакальні, абдомінальні пошкодження, пошкодження хребта та кінцівок. Останніми роками науковці та практичні лікарі прийшли консенсусу щодо того, що оперативне лікування є методом вибору медичної допомоги для постраждалих з переломом задньої стінки кульшової западини. Це пов'язано з тим, що незадовільні результати консервативного лікування зустрічаються у 80 – 90 % постраждалих. Оперативне лікування принципово може бути двох типів: остеосинтез задньої стінки кульшової западини та ендопротезування кульшової западини, іноді з попереднім остеосинтезом задньої стінки кульшової западини. Вирішення питання щодо вибору оперативного втручання є основним питанням в хірургічному лікуванні постраждалих з переломом задньої стінки кульшової западини, при тому суто технологічні проблеми проведення оперативних втручань на даний час в цілому є вирішені, хоча безумовно продовжують удосконалюватись. Основним, практично не вивченим на сучасному рівні, є питання хірургічної тактики.
Вищевикладене обумовлює характер, напрямок та актуальність даного дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.
Дисертація є компонентом науково-дослідної роботи «Новітні алгоритми лікування ускладнень високоенергетичної травми опорно-рухового апарату», що виконувалась на кафедрі ортопедії і травматології НУОЗ України імені П.Л. Шупика (термін виконання: 2019-2023 рр., № державної реєстрації: 0119U101157).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.
Дисертаційна робота є самостійною науковою працею дисертанта, що виконана за наукової підтримки наукового керівника. Дисертантом особисто проведено збір, накопичення фактичного матеріалу дослідження, розробка дизайну дослідження, аналіз фактичного матеріалу дослідження, особисто дисертантом написано текст дисертаційної роботи та сформовано висновки.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації.

Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше надано комплексну клініко-епідеміологічну, клініко-нозологічну та клініко-анатомічну характеристику переломів задньої стінки кульшової западини.

Вперше верифіковано ризикстворюючі фактори виникнення ускладнень переломів задньої стінки кульшової западини.

Вперше визначено, верифіковано, валідовано та оцінено клінічні результативні ризики виникнення ускладнень переломів задньої стінки кульшової западини.

Вперше обґрунтовано та розроблено ризикорієнтовану модель виникнення ускладнень переломів задньої стінки кульшової западини.

Вперше науково обґрунтовано та сформовано ризикорієнтовану тактику хірургічного лікування постраждалих з переломом задньої стінки кульшової западини.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Завдяки впровадженню ризикорієнтованої протокольної схеми хірургічного лікування постраждалих з переломом задньої стінки кульшової западини стало можливим оптимізувати хірургічну тактику у постраждалих з переломом задньої стінки кульшової западини.

Завдяки впровадження ризикорієнтованої протокольної схеми хірургічного лікування постраждалих з переломом задньої стінки кульшової западини у процес надання медичної допомоги постраждалим з переломом задньої стінки кульшової западини вдалося знизити рівень інвалідизації на 17,35%.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 221 актуальних літературних праць інших вчених, з яких 19 кирилицею та 202 латиницею, а саме: Features of Hip Joint Arthroplasty in Patients after Osteosynthesis of the Acetabular Fractures / Ankin M. L. et al. *Novosti Khirurgii*. 2021, Vol 29, no 1, P. 46-52. doi: 10.18484/2305-0047.2021.1.46; Клінічно-організаційні аспекти надання хірургічної допомоги постраждалим з нестабільними пошкодженнями таза при політравмі / В. В. Бурлука та ін., *Світ*

Медицини та Біології. 2021, Вип. 3 (77), С. 38-42; Reconstruction of unfixable comminuted posterior wall acetabular fractures with autologous bone graft: A systematic review / Giai Via R. et al. *Journal of Orthopaedic Surgery and Research.* 2024, Vol. 24, no 63: P. 21-26. doi: 10.1016/j.jor.2024.10.034; Application of computerized virtual preoperative planning procedures in comminuted posterior wall acetabular fractures surgery / Zheng Y. et al. *J Orthop Surg Res.* 2022, Vol. 17, no. 1, P. 51. doi: 10.1186/s13018-022-02937-5 та ін. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

Основні результати дисертаційної роботи викладені у 5 публікаціях, зокрема 3 статті, що індексуються Scopus, 2 роботи в збірниках та матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, з них 1 з міжнародною участю.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Features of the acetabulum posterior wall fractures delayed surgical treatment / Ankin M. L, Petryk T. M., Ladyka V. A., Radomski O. A., Barylovych M. M., Kerechanyn I. V., Fedoniuk L. Ya. *Wiad Lek.* 2022;75(9 p2). P. 2209-2212. doi: 10.36740/WLek202209205.

2. Features of the femoral head fractures combined with acetabulum posterior wall fractures surgical treatment / Ankin M. L., Petryk T. M., Zazirnyi I. M., Ladyka V. A., Barylovych M. M., Fedoniuk L. Y, Kerechanyn I. V. *Wiad Lek.* 2022;75(12). P. 3060-3065. doi: 10.36740/WLek202212129.

3. Ефективність хірургічного лікування та реабілітаційних заходів у відновленні пацієнтів із переломом задньої стінки кульшової западини / Анкін М.Л., Ладика В.О., Глиняна О.О., Барилович М.М. *ORTHOPAEDICS TRAUMATOLOGY and PROSTHETICS.* 2025 (1), P. 82–89. doi: 10.15674/0030-59872025182-89.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Барилович М.М. Особливості хірургічного лікування переломів голівки стегнової кістки, поєднаних з переломами задньої стінки кульшової западини. *Збірник тез матеріалів науково-практичної конференції з міжнародню участю YOUNG SCIENCE 4.0.* м. Київ, 30 травня 2022 року. С. 76-77.;

2. Ладика В., Барилович М., Завертиленко Я. Результати хірургічного лікування пацієнтів з переломами задньої стінки кульшової западини. *Матеріали XXVIII конгресу студентів та молодих учених «Майбутнє за наукою.* 8-10 квітня 2024 року. Укрмедкнига, Тернопіль, 2024. с. 141-142.

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

Впровадження розробленої та сформованої ризикорієнтованої протокольної схеми хірургічного лікування постраждалих з переломом задньої стінки

кульшової западини дозволило покращити результати лікування постраждалих, про що свідчить зниження інвалідизації шляхом оптимізації тактики хірургічного лікування постраждалих. Рівень інвалідизації знизився на 17,35 % за рахунок постраждалих II та III групи інвалідності.

10. Апробація результатів дослідження.

Основні результати та положення дисертаційного дослідження були викладені та обговорені на науково-практичних конференціях як в Україні, так і закордоном: «Особливості хірургічного лікування переломів голівки стегнової кістки, поєднаних з переломами задньої стінки кульшової западини» - науково-практична конференція з міжнародною участю YOUNG SCIENCE 4.0, яка проходила в онлайн режимі 30 травня 2022 року; «Особливості реабілітаційних заходів після хірургічного лікування пацієнтів з переломами задньої стінки кульшової западини» - науково-практична конференція з міжнародною участю YOUNG SCIENCE 5.0 (усна доповідь), яка відбулася 24 травня 2024 року в онлайн режимі; «Результати хірургічного лікування пацієнтів з переломами задньої стінки кульшової западини» - XXVIII конгрес студентів та молодих учених «Майбутнє за наукою» (усна доповідь), яка відбулася 8-10 квітня 2024 року; «The results of treatment of acetabular combat injuries» - 44th SICOT Orthopaedic World Congress, Belgrade, 2024 (співавторство, стендова доповідь); «Хірургічні принципи лікування переломів задньої стінки кульшової западини» - Конгрес травми Ukraine 2024 який проходив 17-18 жовтня 2024 року у м. Києві (усна доповідь); «Assessment of factors that negatively affect the treatment outcome in patients with posterior acetabular wall fractures» - 24th European congress of trauma and emergency surgery, м. Аахен, Німеччина, 13-15 квітня 2025 року (співавторство, стендова доповідь).

11. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості. Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Бариловича Миколу Миколайовича як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати отриману інформацію, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій зі спеціальності, як слухач та доповідач. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах проявив себе як сумлінний здобувач та науковець, висококваліфікований та відповідальний лікар-ортопед-травматолог, який постійно прагне до самовдосконалення, володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в галузі ортопедії і травматології.

Барилович Микола Миколайович є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності 14.01.21 «травматологія та ортопедія».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію Бариловича Миколи Миколайовича на тему: «Оптимізація хірургічного лікування переломів задньої стінки кульшової западини» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності 222 Медицина (наукова спеціальність - 14.01.21 травматологія та ортопедія).

Головуючий на засіданні
фахового семінару,
д.мед.н., проф. кафедри медицини катастроф та військово-медичної підготовки **Наталія ІСКРА**

Рецензент,
д.мед.н., доцент кафедри ортопедії і травматології **Костянтин ПОПСУЙШАПКА**

Секретар фахового семінару,
к.мед.н., асистент кафедри ортопедії і травматології **Дмитро ШТОНДА**